

TEIT HÍREK

2020. ÁPRILIS

A tartalomról:

TEIT

- 2 Az emberi élet a legfontosabb
- 5 Megújult a TEIT ellenőrző bizottsága
- 7 Új célokat tűzött ki és megújulásra készül a TEIT

RHK KFT.

- 8 Telephelyi körkép az RHK Kft-nél

PAKS II.

- 10 Kimagasló az érdeklődés a Paks II. Akadémia iránt

ATOMERŐMŰ

- 12 Új lehetőségek – házhoz megy a múzeum
- 13 Tavaly is a paksi termelés adta a legtöbb áramot Magyarországon
- 13 Továbbra is garancia a biztonság

www.teit.hu

Élet a koronavírus idején, azaz körkép a társulás településeiről

Rengeteg változást hoztak az elmúlt hónapok mindannyiunk életében. A koronavírus-járvány és az azzal kapcsolatos védekezési intézkedések a TEIT településeinek mindennapjait is megváltoztatták. Az önkormányzatokra számos olyan új feladatot és felelősséget rótt a helyzet, amelyek eddig ismeretlenek voltak mindenki számára. *folyt. 3. old.*

A világjárványból a klímaügy is tanulhat

Néhány hónappal ezelőtt még senki sem gondolta, hogy a koronavírus-járvány miatt alapjaiban változik meg az életünk. A nanométeres mérettartományból hirtelen ránk szakadt fenyegetés rávilágított arra, hogy mennyire sebezhető és törékeny a világ, amelyben élünk, amelyet egy parányi vírus megjelenése képes alapjaiban felforgatni. *folyt. 6. old.*

Villamos energiára télen-nyáron, éjjel-nappal szükség van

Fotó: Hárfa Zsolt

Dr. Filvig Géza, polgármester

AZ EMBERI ÉLET A LEGFONTOSABB VÉDEKEZZÜNK KÖZÖSEN A KORONAVÍRUS ELLEN! SZÁJMASZK MINDENKINEK!

Télen a kínai hírekben hallható drasztikusan emelkedő koronavírusos megbetegedések számára mindenki felkapta a fejét, akkor még nem is gondoltuk, mekkora hatással lesz ránk is. Európában január végén adtak hírt az első regisztrált koronavírusos betegről, míg Magyarországon valamivel később, csak március 4-én jelentette be Orbán Viktor miniszterelnök az első igazolt COVID-19 koronavírus-járvány által fertőzött beteget. A világjárvány kapcsán Dr. Filvig Gézával, Kalocsa város polgármesterével beszélgettünk.

Polgármesterként melyek voltak az első intézkedései, és hogyan fogadták azokat az itt élők?

Folyamatosan követtük mi is a kormány tájékoztatásait. S bár az egész világot foglalkoztatták a betegséggel kapcsolatos híradások, igazából mi még akkor sem voltunk tisztában azzal, mivel is állunk szemben. Mindazonáltal pánikot se szerettünk volna kelteni, de homokba se akartuk dugni a fejünket. Azt már akkor is tudtuk, és azóta meg is erősödött bennünk a felismerés, hogy a legfontosabb dolog, amit tehetünk saját egészségünk megőrzése érdekében: az a megelőzés, és ez egyformán érvényes minden betegségre.

Közeledett a március 15-ei városi ünnepség időpontja. Kalocsán ez volt az első fontos döntés, amit meg kellett vitatnunk és meg kellett hoznunk. A végsőig kivártunk, és végül úgy döntöttünk: nem kockáztatunk. Az emberi élet a legfontosabb! Felelős vezetőként úgy érzem, fájó szívvel bár, de az volt a helyes lépés, hogy lemondunk az ünnepséget.

Az európai első fertőzöttek és az itthon megjelent első betegek között majdnem egy hónap eltérés volt. Azt gondolom, ez hatalmas szerencse a szerencsétlenségben. Kormányunknak „volt egy kis ideje” felkészülni, és így lépéselőnybe kerültünk. Hamarabb tudtunk reagálni, és megtenni az elkerülhetetlen intézkedéseket. Az első döntések egyike az iskolák bezárása volt. Hatalmas volt a nyomás rajtam és a város vezetésén, mert akkor még nem rendelték el az óvodák bezárását. Tudtam, éreztem, bár nem rajtam, rajtunk múlik, minden cselekedetnek következménye van. A kormány felhatalmazását követően aztán hatáskörömben állt elrendelni a városi óvodák és a bölcsőde bezárását. Ahogy lehetőségem nyílt, azonnal meg is tettem. Utólag nagyon sok kisgyermekes család fejezte ki köszönetét a döntésért.

Mit gondol, mikor jött el a fordulópont, volt-e egyáltalán?

Az első sajtótájékoztatómat március 15-én tartottam a kalocsaiak felé. Ekkor adtam tájékoztatást az óvodák zárva tartásáról, a szociálisan rászoruló gyermekek közétkeztetésének biztosításáról, a szociális otthon látogatási tilalmáról, az időseknek az ellátásukban segítők krízisszámáról, a polgármesteri hivatal ügyfélfogadási rendjének változásáról, és a legtöbb embert foglalkoztató kérdéstről: Kalocsán még nincs fertőzött beteg.

Pár nappal később ismét lakossági tájékoztatást tartottam a koronavírus-járvány miatt kialakult veszélyhelyzetre tekintettel a városunkat érintő aktualitásokról. Akkor már tudtuk, hogy a 65 év feletti idősek a legveszélyeztetettebb korosztály. Megismételtem, hogy maradjanak otthon, és szükség esetén hívják bizalommal a krízisszámot. Jelezttem, hogy a kulturális rendezvények elmaradnak, a múzeum és a könyvtár nem fogad látogatókat, az uszoda is bezár, a piac viszont üzemel. Folyamatosan tájékoztatjuk azóta is a kalocsaiakat a kormány aktuális intézkedéseiről, valamint a hozzánk érkezett nagyobb intézmények, cégek ügyfélfogadási rendjének változásairól is.

Milyen volt a közhangulat, hogyan fogadták az emberek a meghozott intézkedéseket?

Az emberek kezdték egyre jobban megérteni és elfogadni a kialakult helyzetet. Innen is köszönöm nekik a fegyelmességét, amivel egymást védjük a „láthatatlan” ellenségtől. Nem csalódtam a helyiekben, és büszke vagyok a város jó közösségére.

Itt kell megemlítenem a helyi cégek és intézmények segítőkészségét: az idős szomszédoknak való bevásárlástól kezdve az ételkészítés felajánlásokon át a mosható maszkok varrásán keresztül, még sokáig sorolhatnám. Folyamatosan kapunk egyszer használatos kesztyűket és maszkokat is, amelyeket a szociális ágazatban dolgozóknak továbbítunk, valamint Kalocsa Város Önkormányzata egymillió forinttal támogatta a kalocsai kórház munkáját.

A veszélyhelyzet elrendelése óta eltelt egy hónap, hogyan látja most a helyzetet?

A koronavírus-járvánnyal szembeni védekezésünk kellős közepén vagyunk. A kijárási korlátozás hatályban van, tehát még nem lazíthatunk! Ahhoz, hogy a fertőzöttek száma ne emelkedjen robbanásszerűen, a továbbiakban is fegyelmegyetten kell élnünk.

Az egészségünk megóvása érdekében Kalocsa Város Önkormányzata mosható szájmászkat juttat el mindenki postaládájába. Háztartásonként egy darabot.

2020. április 18., szombat reggel 6 órától Kalocsán az üzletekbe, a szolgáltatókhoz minden kalocsai szájmászkból menjen be. Tehát kizárólag védőmaszk használatával tartózkodjanak a zárt légtérű helyiségekben. A piactéren is kizárólag maszkban lehet vásárolni.

Élet a koronavírus idején, azaz körkép a társulás településeiről

Folytatás az 1. oldalról

A kijárási korlátozást betartják a madocsaik – jegyezte meg Baksa Ferenc, Madocsa polgármestere. A veszélyhelyzeti állapot kezdetétől folyamatosan tájékoztatják a lakosságot szórolapon, újságon keresztül. Operatív

csoportot állítottak fel, hogy a legjobb intézkedéseket hozzák meg döntéseikkel. A Madocsa Alapszolgáltatási Központon keresztül látják el az idősebb korosztályt, akik, amiben csak tehetik segítenek. A közétkeztetést folyamatosan biztosítják a korábban megszokott cégen keresztül. Felajánlásnak köszönhetően (Kuti Jana) elkészültek a mosható maszkok, amelyeket folyamatosan osztanak minden háztartásba. Problémát olykor csak a szabadidős tevékenység céljából a Dunaparttra érkező vendégek okoznak, őket olykor figyelmeztetni szükséges, hogy ne csoportosuljanak, tartsák be az előírásokat. Baksa Ferenc fontosnak tartja, hogy most mindenki összefogjon!

Gerjen Község Önkormányzata szórolapon, online felületeiken és újság-

jukban is folyamatosan tájékoztatja az országos és helyi intézkedésekről a lakosságot. A gerjeniek az első perctől fogva eleget tesznek a rendelkezéseknek. Az idősek ellátásáról folyamatosan gondoskodnak. A közétkeztetést a korábbiakhoz képest új cég látja el annak érdekében, hogy egy esetleges megbetegedési hullám mellett is biztosított legyen a folyamatos ellátás. A hivatali ügyintéztést csak a legszükségesebb esetben bonyolítják személyesen, amit csak lehet telefonon és emailben egyeztetnek. A hivatalban dolgozók a veszélyhelyzeti állapotra tekintettel otthonról dolgoznak és az önkormányzat épületében mindig csak annyian tartózkodnak, amennyi indokolt. Romhányi Károly polgármester készülve a megnövekedett munkakeresők problémájára úgy határozott, hogy önkormányzatuk egy elektronikus adatbázist hoz létre. Egyfajta hídként szeretnének segíteni a munkaerőpiacon megjelenők számára az adatbázisukkal, amiben nemcsak a munkahelyet keresőket rögzítenék, hanem a kínálókat is. Ezzel szeretnének segíteni a koronavírus kapcsán állásukat veszített lakosságot. A település vezetője fontosnak tartja, hogy a felmerülő problémákat együtt oldják meg, hiszen a hosszútávú stabilitás elérése közös cél Gerjenben.

Eddigi intézkedéseik és a város lakosságának hozzáállása kiváló – összegezte Szabó Péter, Paks polgármestere jelenlegi helyzetüket. Rendszeresen tartanak sajtótájékoztatót a járvánnyal kapcsolatos ajánlásokról, így folyamatosan kommunikálnak a médián keresztül, továbbá honlapjukon, és közösségi felületükön is informálják a helyieket. A rendezvényeket lemond-

ták vagy későbbi időpontra halasztották. A Paksi Kistérségi Szociális Központ által koordinált házi segítségnyújtás igény esetén kiváló megoldást biztosít azok számára, akiknek hozzátartozóik nem tudnak segíteni ebben az időszakban. A szervezet munkáját önkéntesek is segítik, így az idős emberek ellátása zökkenőmentesen zajlik. Az önkormányzati tulajdonú intézmények átfogó fertőtlenítésével azt a célt tűzték ki, hogy a járvány végét követően teljesen steril, vírusmentes környezet fogadja a gyermekeket, felnőtteket. Felvették a kapcsolatot a paksi szálláshelyek tulajdonosaival, így szükség esetén igénybe fogják tudni venni azokat is. Továbbá

önkormányzati tulajdonú bérlakásokat alakítottak át, amelyekben a hatósági karanténba helyezett családtagok tudnak ideiglenesen megszállni. Az önkénteseknek köszönhetően a lakosság minden tagja számára mosható maszkokat juttattak el, továbbá az egészségügyi dolgozóknak 10 000 darab FFP 3-as szájmászkat biztosítottak. A koronavírussal kapcsolatos kiadásokra 125 millió forintot különítettek el. Csak sürgős esetben lehet igénybe venni a szakrendeléseket a Paksi Gyógyászati Központban. Az egészségügyi ellátás területén is szigorításokat vezettek be. Egykapus beléptetéssel csökkentik a vírus lehetséges terjedését, ahol ellenőrzik a belépők

testhőjét és nyilatkozatot töltenek ki egészségi állapotukról. Ezekkel az intézkedésekkel szeretnék elkerülni, hogy a szakellátást igénybe vevők egymást vagy akár az ellátásban dolgozókat veszélyeztessék. Paks Város Önkormányzata a 20 millió forint alatti adóalappal rendelkező házi orvosok, gyermekorvosok, és fogorvosok számára erre az évre elengedi az iparüzési adót. Az egészségügyi és szociális szférában dolgozókat a fertőzés elkerülése érdekében a Paksi Közlekedési Kft. gépjárműveivel szállítják munkahelyük és otthonaik között. A Paksi Életfa Idősek Otthonában március 9-én elvégzett koronavírus-tesztek mind negatívak voltak. Paks Város Önkormányzata a rászorulókat megsegítésére 1.200.000 forint támogatást nyújtott az Önzetlenül Segítők Paks Nonprofit Alapítvánnyal kötött támogatási szerződésnek köszönhetően. A támogatás célja a rászorultak részére történő élelmiszer, tisztítószerek, fertőtlenítő szerek, tisztálkodó szerek beszerzésével felmerülő kiadások fedezése. A Paks és Környéke Mentésért Közalapítványt 800.000 forinttal támogatta polgármesteri kerete terhére Szabó Péter. Az önkormányzat elengedi a tulajdonában álló ingatlanok bérleti díját augusztus 31-ig annak érdekében, hogy enyhítsék bérlőik kieső bevételeit. Paks polgármesterét örömmel tölti el, hogy városukban számtalan lehetőség nyílik a szabadidős tevékenységre, így egymástól távol megtalálhatja mindenki a számára ideális helyszínt a szabadlevegőn történő mozgáshoz.

Uszód a koronavírus járvány kapcsán eddig szerencsés helyzetben van, mert a településen nem volt és jelenleg sincs koronavírusos beteg, illetve hatósági karanténban sincs egyetlen uszódi lakos sem – számolt be Bedi Gyula polgármester. Bízunk benne, hogy a megtett intézkedések és a lakosok

figyelmeztetett magatartása miatt a községet elkerüli majd a fertőzés. Az önkormányzat számos olyan intézkedést tett, ami az itt élők biztonságát szolgálja, illetve a településen, a hivatalnál dolgozókat is védi. Az uszódi játszótereket és szabadidőparkot bezáratták, az üzlethelyiségekbe belépő vásárlók számát korlátozták, heti két alkalommal fertőtlenítik az egészségházat, üzleteket, buszmegállót és önkormányzati épületek környezetét. Hivataluk folyamatosan működik. Megteremtették az otthon végezhető munka lehetőségét (ehhez alkalmas számítógépeket vásároltak), a hivatalban ügyeleti rend szerint mindig van bent egy fő dolgozó. Megoldották, hogy a veszélyeztetett korosztálynak házhoz viszik az ebédet és akik igénylik azoknak be is tudnak vásárolni. A házi orvosi ellátás zökkenőmentesen működik, az önkormányzat minden lakosnak vásárolt védőmaszkot, illetve a település hivatalában dolgozóknak többször használatos maszkot biztosítanak. A polgármester bíz benne, hogy a lakosságnak megmaradnak a munkahelyeik. Ha elhúzódik a küzdelem a járvánnyal kapcsolatban, akkor azt gondolja, hogy

elindul majd a tömeges elbocsátás időszaka, mert bevétel nélkül a kisebb cégek nem tudják fenntartani majd a munkaviszonyt. És hogy milyen hatással lesz Uszód életére? Reméli, hogy nem kell ezzel szembesülnie, mert május közepétől újra indulhat az élet az országban.

Ordason nem volt koronavírusos beteg, egy lakos volt hatósági házi karanténban eddig. Az önkormányzat a központi utasításokat követik és tartják be – foglalta össze Szabó Zsolt polgármester. Figyeljük ezek hatásait

és ha a statisztika változna, aránytalanul emelkedne, akkor vezetnénk be egyedi intézkedéseket. Nagy kérdés számunkra az, hogyan érinti a települést a vírus által elvesztett munkahelyek száma majd a későbbiekben. Jelen pillanatban nincs tudomásunk róla, hogy hányan veszítették el munkahelyüket településünkön. Hiszem, hogy a vállalkozások lojálisak a jól képzett munkaerőhöz és erejükön felül megtartják őket, hiszem, hogy a kormány mentőcsomagja segít a vállalkozásoknak és hiszem azt is, hogy úrrá tudunk lenni ezen a járványon. Az idősek ellátása három fővel biztosított a településünkön: egy fő falugondnok, egy fő szociális gondozó, ápoló és egy fő szociális gondozó közhasznú segítő gondoskodik az idősek kiszolgálásáról. A házi orvos a megfelelő óvintézkedések betartásával ellátja a falu betegeit. Védőeszközök tekintetében is ellátott falunk. A lakosságot folyamatosan tájékoztatjuk az aktuális hírekről az Ordasi Hírmondó és tájékoztató papír alapú újsággal, illetve település honlapján, facebook oldalán folyamatosan frissülő tartalmakkal találkozhatnak az ordasi lakosok.

A cikk folytatása a következő TEIT Hírekben lesz olvasható!

Hatékonyabb munkavégzést tűzött ki a TEIT

Madocsán ülésezett februárban a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT), ahol a 2020-as munkatervükről és költségvetésükről is döntöttek.

A társulás elnöke, Dr. Filvig Géza új és hatékony kommunikációt álmódott meg ősszel, így több felületen és hatékonyabb informálásra készülnek a jövőben. A térségbe érkező fejlesztési lehetőségekre pedig közösen készülnek, régióban gondolkodnak. Döntés született az idei munkatervükről, amelyben tavaszi TEIT napot terveztek, de mindez a koronavírusnak köszönhetően később lesz megrendezve. Megújult az ellenőrző bizottság tagjainak sora, így 2020-tól új összetételben végzik feladatukat a tagok. Dr. Kovács Antal, a Paksi Atomerőmű kommunikációs igazgatója és Dohóczki Csaba a PIP Kft. kommunikációs osztály vezetője a Duna-kör kerékpárút turisztikai fejlesztésére hívta fel a társulás figyelmét. Szeretnék, ha közösen gondolkodnának a településvezetőkkel, hogy a fejlesztés a legjobb módon legyen kihasználva. A nemzetközi kapcsolatok továbbra is fontos szerepet töltenek be a TEIT életében: többek között GMF üléseken vesznek részt és egy fehéroroszországi szakmai tanulmányutat is terveznek idén. Mindezeket természetesen befolyásolja a járvány időszak, így ezek megvalósítását és annak időpontját a jövő alakítja.

Fotók: Pach Ferenc

Dr. Kovács Antal

Dohóczki Csaba

MEGÚJULT A TEIT ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁGA

A Paksi Atomerőműben kezdte meg idei munkáját a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás ellenőrző bizottsága. Ülésük során megválasztották az új tagokat, a bizottság elnökét és alelnökét, továbbá látogatást tettek az atomerőmű több területén is. A tisztújításon Fülöp Jánost, Fadd polgármesterét választották meg elnöküknek. A bizottságot a Paksi Atomerőműben Pekárik Géza vezérigazgató és Dr. Kovács Antal kommunikációs igazgató fogadta. Pekárik Géza kiemelte, hogy a társulás által biztosított információáramlást az ellenőrzés teszi hitelessé, hiszen saját szemükkel győződnek meg a bizottság tagjai, hogy mi is történik a nukleáris létesítményekben. Az ellenőrző bizottság látogatása során a négyes blokk vezénylőjét, a turbinagépházat, a reaktorcsarnokot és a Karbantartó Gyakorló Központot tekintette meg.

Somodi-Solymos Eszter

Fotó: Somodi-Solymos Eszter, Pach Ferenc

A világjárványból a klímaügy is tanulhat

Folytatás az 1. oldalról

Bár még messze a járvány vége, az már most látszik, hogy a világjárványhoz hasonló globális problémák, mint amilyen a klímaváltozás ügye is, csakis globális összefogással oldhatók meg. Ugyanis ez a világ egyik legnagyobb kihívása, amelyre politikai, gazdasági és egyéb érdekektől függetlenül a világ országainak azonnali és felelős válaszokat kell adnia. Annál is inkább, mert a klímaváltozás egyik következményeként újabbnál újabb járványok üthetik fel a fejüket. Globálisan összehangolt lépések nélkül nem lehet elkerülni az éghajlatváltozásnak az eddigieknél is sokkal súlyosabb, drámaibb következményeit, amelyek az élet minden területén sokkoló hatásokkal járnak. Az időjárási anomáliák sokasodásával eleve emberek millióinak az élete kerül veszélybe.

A járvány kezdeti kezelése azt is megmutatta, hogy milyen súlyos következményekkel jár a veszély lekicsinylése. A klímaváltozás aggasztó következményeit nem érzékeljük ugyan azonnal, ezért a politikusok hajlamosak lekicsinyelni a veszélyt. Ahogy a globalizált világban a járvány sem állítható meg az országhatároknál, úgy a klímaváltozás sincs tekintettel arra, hogy klímatudatos vagy klímafelelőtlen egy ország. A klímaváltozás hatásai mindenkit érinteni fognak. Ha ez tudatosul a COVID-19 járvány kapcsán, már nyertünk egy fontos tapasztalatot.

A koronavírus-járvány után az Európai Uniónak – és a világ minden országának – még határozottabban ki kell állnia és a legszélesebb körű jogi, pénzügyi és egyéb eszközökkel támogatnia és gyorsítania kell az alacsony szén-dioxid-kibocsátású villa-

mosenergia-termelő technológiák, az atomerőművek és a megújuló energiaforrások fejlesztését és a beruházásokat, valamint mielőbb be kell zárni a szennyező szén-erőműveket. Mindezek nélkül a klímavédelmi harcot elbukjuk.

Importra ne nagyon számítsunk

A nemzetek közötti szolidaritás szép példái mellett azt is láthatjuk, hogy a kritikus helyzetekben az egyes országok hajlamosak a bezárkózásra, lezárják a határaikat és exporttilalmakat rendelnek el annak érdekében, hogy a saját állampolgáraikat el tudják látni és biztosítsák az adott ország nemzeti érdekeit, minden egyéb érdektől, szerződéstől, vagy bármi mástól függetlenül. Ilyen esetben az importáramra egyáltalán nem számíthatnánk, hiszen egy adott országon belüli ellátásbiztonsági vagy egyéb krízis esetén először minden ország a saját állampolgárait és fogyasztóit fogja ellátni villamos energiával, azaz minden biztonnyal azonnali villamosenergia-exporttilalmat rendelnének el. Ez is markánsan mutatja a Paks II. Atomerőmű helyett az áramimportot előnyben részesítő hazai ellenzék álláspontjának teljes tarthatatlanságát.

Hosszú távon nem lehet az importra, mint folyamatosan rendelkezésre álló forrásra tekinteni, hiszen azt rendkívüli helyzetben senki sem tudja garantálni. Miközben a közeljövőben az egész Unió jelentős kapacitáshiánnyal fog szembenézni. Éppen ezért a hazai fogyasztók jövőbeli biztonságos és folyamatos ellátása és a szuverenitás biztosítása érdekében az lenne az igazán megnyugtató, ha a villamosenergia-fogyasztás kielégítéséhez szükséges

Villamos energiára mindenhol szükség van
Fotó: Hárfás Zsolt

erőművi kapacitás szinte 100%-ban hazánkban rendelkezésre állna, minimalizálva/megszüntetve a súlyos kockázatokat hordozó importszükségletünket.

A jövőben további hazai erőművek fognak kiesni a termelésből, miközben jelentős igénynövekedéssel kell számolni. Ebben a helyzetben még inkább felértékelődik a hazai villamosenergia-termelés szükségessége, ezért nélkülözhetetlen a Paks II. Atomerőmű és a jelentős naperőművi kapacitások mellett további alaperőművek építése. A jelenlegi helyzet azt mutatja, hogy a kritikus infrastruktúrák nemzeti tulajdonba vétele helyes döntés volt. A szükséges új erőművi kapacitások tekintetében a gazdasági lehetőségeket figyelembe véve szintén kívánatos lehet az állami tulajdon részarányának növelése.

A járvány lecsengését követően a globális klímavédelmi célok elérése érdekében olyan széles körű nemzetközi összefogásra van szükség, amelyek révén a klímabarát technológiák még gyorsabban fejleszthetőek/építhetőek, miközben különösen a szén-erőművi alapú áramtermelést radikális mértékben szükséges csökkenteni. Az import lehetőségek bizonytalansága miatt pedig még inkább ösztönözni kell az új hazai (alap)erőművi kapacitások építését.

Hárfás Zsolt

Új célokat tűzött ki és megújulásra készül a TEIT

Hagyományaikhoz hűen idén januárban is Balatonfüreden indították az évet, ahol több napon keresztül tartották informális megbeszéléseiket: nemcsak a társulás értékelte a 2019-es évet, hanem a Paksi Atomerőmű is. Továbbá a Paks II. projekt kapcsán érkeztek szakemberek a kölcsönös párbeszéd jegyében.

Fotó: Pach Ferenc

A találkozó során Pekárik Géza, a Paksi Atomerőmű vezérigazgatója egy nagyon jó biztonsági és termelési mutatóval zárt 2019-es évről számolt be a társulás polgármestereinek, hiszen mind a termelési, mind a gazdasági mutatók jól alakultak. Felhívta a figyelmet, hogy nagy feladatuk lesz a munkaerő utánpótlást megtalálni és kiképezni a jövőben, hiszen 3-4 év múlva újabb nyugdíjazási hullám várható. Több projektjük is a minél biztonságosabb és hatékonyabb üzemelést célozza, ezek közül a Termelési Alrendszer Működésfejlesztés projekt (TAMF) kiemelt figyelmet kap jelenleg. A 2020-as év céljai között szerepel piaci pozíciójuk

megtartása, a hatékonyságnövelés, a kapacitás fenntartásával kapcsolatos feladatok végrehajtása. Az új blokkok számukra is feladatot indukál, hiszen a beruházáshoz szükséges területeket át kell adniuk, meg kell tisztítaniuk. A terület átadás olyan épületeket is érint, amelyeknek meg kell találni az új helyét, ilyen az Atomenergetikai Múzeum, a Karbantartó és Gyakorló Központ. Továbbá támogatják a Paks II. instruktori személyzet kiképzését. Idén négy főjavítás lesz és két nemzetközi vizsgálatra is várják majd a szakembereket. Dr. Becskeházi Attila a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásához kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztésért, innovációért és lokalizációért felelős államtitkár a Paks II-es beruházás által érintett fejlesztési területeket mutatta be a településvezetőknek. A találkozó során arról is tájékoztatást kaptak a településvezetők, hogy az új Duna-hídnak köszönhetően a Minisztérium kiemelt figyelmet szentel egy olyan kerékpárút hálózat kialakításának a Duna mindkét partján, melynek köszönhetően a térségben megélnéülhet a turizmus. Zárásként Dr. Filvig Géza, a TEIT elnöke értékelte a 2019-es évet és ismertette az idei évre szóló terveiket.

Somodi-Solymos Eszter

ÖSSZETART A TÁRSULÁS

Barátságos futball mérkőzésre invitálta Tengelic a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulást (TEIT). A korábbi hagyományt szerette volna ezzel a kezdeményezéssel újjá élesíteni Gáncs István, TEIT alelnök és egyben a hétvégi program házigazdája. Az őszi önkormányzati választásokat követően döntött úgy a társulás, hogy hosszú évek után ismét rendszeresen találkoznának kötetlen formában. A mérkőzést végül 7-6 arányba nyerte a TEIT a Tengelici Öregfiúk csapata ellen. Természetesen nem a győzelem és a gól volt a fontos - jegyezte meg a TEIT csapatából Romhányi Károly - inkább a lehetőség, hogy a társulás tovább erősítse együttműködését. A településvezetők folytatást ígértek, ahogy tehetik vendégül látják egymást egy-egy barátságos mérkőzésre.

Somodi-Solymos Eszter

Fotó: Somodi-Solymos Eszter

Munkák és engedélyek Telephelyi körkép az RHK Kft.-nél

Amikor a radioaktív hulladékokról van szó, mindig a biztonság hosszú távú szavatolása az egyik legfontosabb kérdés, a kezelési tevékenységben éppúgy, mint a tárolókat érintő beruházások során. Emiatt utóbbiaknál a tervezés és előkészítés fázisai - beleértve a sokféle hatósági engedély megszerzését, a közbeszerzések lebonyolítását - mindig legalább olyan időigényesek, mint a megvalósítás. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. telephelyeinek ideai feladatai között ugyancsak szerepelnek ilyenek is.

A Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló esetében, Bataapátiban például két fontos engedély is napirenden van. **Bertalan Csaba**, az NRHT fióktelep-vezetője arról tájékoztató, hogy a tervek szerint még idén sor kerül a K2-es jelű, második föld alatti kamra hatósági komplex próbájára, és csak ennek sikeres lebonyolítása után kezdődhet meg az új tárolóter használata. Persze hozzátette, hogy a jelenlegi járványügyi helyzet az éves terveket felülírhatja.

– A technika beüzemlése, az előzetes próbák rendben lezajlottak, úgyhogy mi készen állunk arra, hogy a hatósági jóváhagyás után, az atomerőművel egyeztetett ütemben áthozzuk Paksról a kis és közepes aktivitású hulladékokat tartalmazó kompakt hulladéksomagokat, végleges tárolásra. Mint arról sokszor beszélünk már, az új tárolási elképzelés szerint készülő konténerek, valamint a kamrák újfajta kialakítása hatékonyabb elhelyezést tesz lehetővé. Míg a már

lezárt első tárolóterben kevesebb mint egy hatod rész a tárolandó hulladék, a működési engedélyre váró második és a következő többiben már a kamra fele hasznosul – a megszokott magas szintű biztonság mellett. Így összességében kevesebb kamrát kell majd kialakítani. Az ideai feladatainkról szólva ki kell még emelnem, hogy folyik a I-K3-as jelű kamra kialakítása – elkészült a vágatlap kiegyenlítés és az elsődleges műszaki gátként funkcionáló vasalt alaplemezt fogadó két rétegű aljzatbeton, annak munkahézag injektálásával együtt. Szintén elkészült a végfaltömédékélés és rövid időn belül megindul a vasalt alaplemez készítése. Mindeközben az előírt karbantartások, illetve a szabályozó dokumentumok hatóságok által előírt frissítése is ütemezetten folyik.

A Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban, Püspökszilágyon, az intézményi kis és közepes aktivitású hulla-

dékoknak fenntartott létesítményben elkészült a biztonságnövelő program megvalósításához szükséges üzemcsarnok, a sugárzásárnyékolást biztosító konténmenttel együtt. Mint **Hák Viktor**, a fióktelep vezetője elmondta, most a sugárvédelmi ellenőrző rendszer kiterjesztése van soron, ha elkészül, azt is engedélyeztetni kell.

– Jelenleg a közbeszerzési pályázati eljárás zajlik a sugárvédelmi rendszer kibővítésére, hogy a tárolómedencék megnyitását megkezdhesük. A biztonságnövelő program célja, hogy az RHK Kft. megalakulása előtt idekerült hulladékot átválogassuk, tömörítsük, újra csomagoljuk. A biztonságos munkavégzést szolgálja a kettős védelmi rendszer: a külső, könnyűszerkezetes csarnok a szükséges berendezések és a belső épület időjárás elleni védelmére készült, míg az úgynevezett konténment a nyitott medencék környezettől való elszigetelését és a megfelelő munkakörülményeket biztosítja majd. Az új koronavírus járvány (COVID-19) kapcsán kialakult helyzetre való tekintettel, a radioaktív hulladékok beszállítását és kondicionálását határozatlan időre felfüggesztettük. A hulladék nyilvántartás és a technológiai rendszerek felügyelete, karbantartása az éves ütemtervnek megfelelően történik.

A paksi Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójának vezetője, **Bara László** kiemelte, hogy a kiegészített fűtőelemek problémamentes betárolása, a biztonságos üzemeltetés tavaly is megvalósult.

– Feladatainkat idén is meghatározott ütemterv szerint végezzük. Ebben az

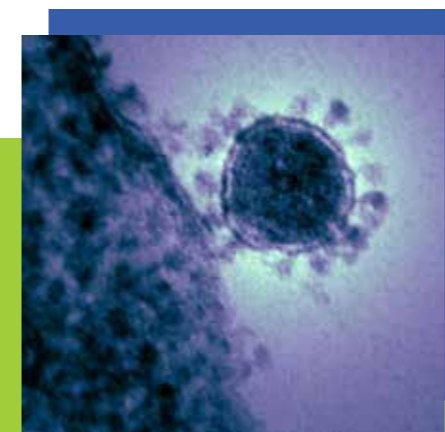
évben négy beszállítás lesz, az atomerőművel egyeztetett időpontokban, amelyből az első április 11-én kezdődött meg és várhatóan 3 hétre lesz szükségünk, hogy a tervezett 90 kiegészített üzemanyagkazetta betárolását elvégezzük. Idén változott a karbantartás rendje, mostantól nem negyedévente, hanem fél évente kerül sor ezekre a munkálatokra. Mivel tíz év alatt, amióta az úgynevezett öregedéskorrekciós program folyik, összegyűlt annyi adat, hogy pontosan tudni lehet, mikor melyik alkatrész, berendezés javítására, cseréjére kell sort keríteni. Az átszervezéssel munkaerőt, időt, pénzt tudunk megtakarítani. Most két nagy átalakítás előtt állunk, egyrészt a sugárellenőrző rendszert kell korszerűbbre cserélnünk, másrészt az egyik megfogó berendezés átalakítása is időszerű. Tervezzük a száz tonnás daru rekonstrukcióját is, amit várhatóan év vége felé végzünk majd el, amikor már biztos lezajlik az utolsó beszállítás, és végére jutunk a bonyolult, hosszadalmas közbeszerzési, engedélyeztetési eljárásoknak is.

A KKÁT további bővítéséről **Tokaj Sándor**, az RHK Kft. beruházási főmérnöke adott tájékoztatást.

– A 25-28. kamrákat tartalmazó új modul építésére a megfelelő engedélyek birtokában tavaly folytattuk le a közbeszerzési eljárást, év elején pedig megkötöttük a szerződést a nyertes pályázóval a bővítés kivitelezésére. Ebben az évben elkészül a modul vasbeton alaplemeze, és megkezdjük a gyártási engedélyek beszerzését. A gépésztchnológiai rendszerek, tárolócsövek esetében a hatósági engedélyeknek a kiadását nagyjából fél éves – esetenként még hosszabb – eljárás előzi meg. Mindezeket figyelembe véve a modul átadása 2023 végén várható.

Új szakasz kezdődött tavaly a nyugat-mecseki kutatásokban, amelyek a nagy aktivitású radioaktív hulladékok végleges tárolóhelyének kijelölését célozzák. Mint **Molnár Péter**, az RHK Kft. kutatási osztályvezetője elmondta, a telephely-kutatásról készült keretprogramot előző év július 5-én hagyta jóvá

az Országos Atomenergia Hivatal. – A keretprogram 2032-ig szól, a föld alatti kutatólabor kialakításának tervezett időpontjait. Az első kutatási fázis, aminek a tervét most tavasszal küldjük be jóváhagyásra, a következő négy évet öleli fel, de már van engedélyünk három kutató fúrás (két 800 és egy 1600 méter mélységig történő) kivitelezésére. A munka várhatóan ősszel indul, mivel az erre kiírt közbeszerzési eljárást meg kell ismételnünk. Új tendert írtunk ki a nagyfelbontású 3D szeizmikus felmérésekre is. Mivel a vizsgálandó közel 50 négyzetkilométer terület mezőgazdasági művelés alatt van, a pályázat sikere esetén is a mérésekkel meg kell várunk az ősz. Közben izgalmas vizsgálatosorozatot indítottunk: egy német és egy skóciai laboratóriumnak küldtünk ki Abaliget és Orfű környéki mészkőbányákból és barlangokból begyűjtött karsztmintákat, izotópos kormeghatározásra. Ennek eredménye az év végére várható, és újabb adalékkal szolgál majd arra, mennyire stabil a nyugat-mecseki terület egy nagy aktivitású tároló létesítéséhez.

TUDTA-E

HOGY ...

1964-ben June Almeida fedezte fel a koronavírusokat. Elektronmikroszkópjába pillantva kerek, szürke pöttyöt látott, amelyet apró tüskécskék öveztek. Kollégáival együtt arra jutottak, hogy ezek a kiálló tüskék úgy öveztek a szürke pöttyöt, ahogy a napot a napkorona. Amit látott, azt később koronavírusként ismerte meg a világ, s Almeida szerepe kulcsfontosságú volt a beazonosításában. Ez különösen annak fényében hatalmas teljesítmény, hogy a 34 éves kutató anyagi hiányában hivatalosan sose fejezte be az iskoláit.

Forrás: ng.hu

Kimagasló az érdeklődés a Paks II. Akadémia iránt

Maximálisan kihasználták a keretszámot: több mint száz hallgató részvételével zajlik a Paks II. Atomerőmű Zrt. által kezdeményezett Paks II. Akadémia hat hazai egyetemen. Mittler István, a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója azt mondta, értékelték az elmúlt fél évet, és úgy döntöttek, hogy növelik a hallgatói keretszámot és az Óbudai Egyetemet is bevonják a képzésbe.

Dr. Cziprus Szabolcs a BME egyetemi docense reaktor üzemtant oktató

– Az energiaigény folyamatosan növekszik, fontos, hogy erre reagáljunk. Ez pedig csak a nukleáris energiával lehetséges – emelte ki Fekti László. A korábban gépészmérnökként, létesítményüzemeltetési mérnökként végzett szakember jelenleg a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen (BME) a Paks II. Zrt. által finanszírozott Paks II. Akadémia hallgatója. Az atomerőművi üzemeltetési szakmérnök szakirányú továbbképzésről azt mondta: nagyon pozitív, hogy ennyi energiát, időt és pénzt investál a két új blokk felépítését koordináló társaság abba, hogy szakembereket képezzen és karrierlehetőséget ajánljon fel.

Az alapképzésre épülő atomerőművi üzemeltetési szakmérnök megnevezésű szakirányú képzésben 2019 szeptemberétől vehetnek részt az érdeklődők. A Paks II. Zrt. hat intézménnyel – a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, a Pécsi Tudományegyetemen, a Debreceni Egyetemen, a Pannon Egyetemen, a Miskolci Egyetemen és a Dunaiújvárosi Egyetemen – együttműködésben hozta létre az ehhez keretet nyújtó Paks II. Akadémiát. Az intézmények a társaság anyagi támogatása mellett indították a szakot, ami ennek köszönhetően a hallgatók számára a megadott keretszámig térítésmentes. A hat egyetem közül négyben 2019 szeptemberében indult el a képzés, két egyetemen pedig keresztfeléves formában tanulhatnak a hallgatók 2020 februárjától – tájékoztatta lapunkat Mittler István, a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója.

A szakirányú továbbképzés két féléve alatt a hallgatók alapszintű ismeretekkel gazdagodhatnak az atomerőmű technológiai részleteiről, az üzemeltetés folyamatáról, a nukleáris biztonság alapjairól. A tananyag összeállításában kiemelt szerepe volt a BME-nek. Dr. Cziprus Szabolcs, a Műegyetem Nukleáris Intézetének igazgatója elmondta, a képzés nagyon fontos eleme az atomreaktorok fizikája, műszaki felépítése. *Reaktorfizika, termohidraulika, nukleáris biztonság – mindezek oktatása 1970-től központilag a BME-n történik, amelynek területén oktatóreaktor is működik. Éppen ezért mi vállaltuk magunkra, hogy összefogjuk a képzés előkészítését, a kapcsolódó tanterv kidolgozását* – fogalmazott Cziprus Szabolcs.

A BME-n összesen harminc hallgató vesz részt a kép-

zésben. Köztük van Molnár Ferenc villamosmérnök, közgazdász is, aki évtizedek óta érdeklődik az atomenergia iránt. – *Már az első diplomamunkám témája is atomenergia volt még 1987-ben. Az atomerőművi technológia műszaki értelemben is csúcstechnológiát képvisel, de az ellátásbiztonság terén is kiemelt szerepe van a klímabarát atomenergiának* – hangsúlyozta. Hozzátette, az oktatási módszer és a felkészüléshez biztosított tananyag is jó, örül, hogy csatlakozott a képzéshez.

Magusics Pál a Pécsi Tudományegyetemen végzi a szakirányú továbbképzést. – *Bár 3-4 éve nagy naperőművekkel foglalkozom, közben figyelem a Paks II. projektet. Úgy gondolom, hogy az atomenergia jelenti a hosszú távú befektetést a*

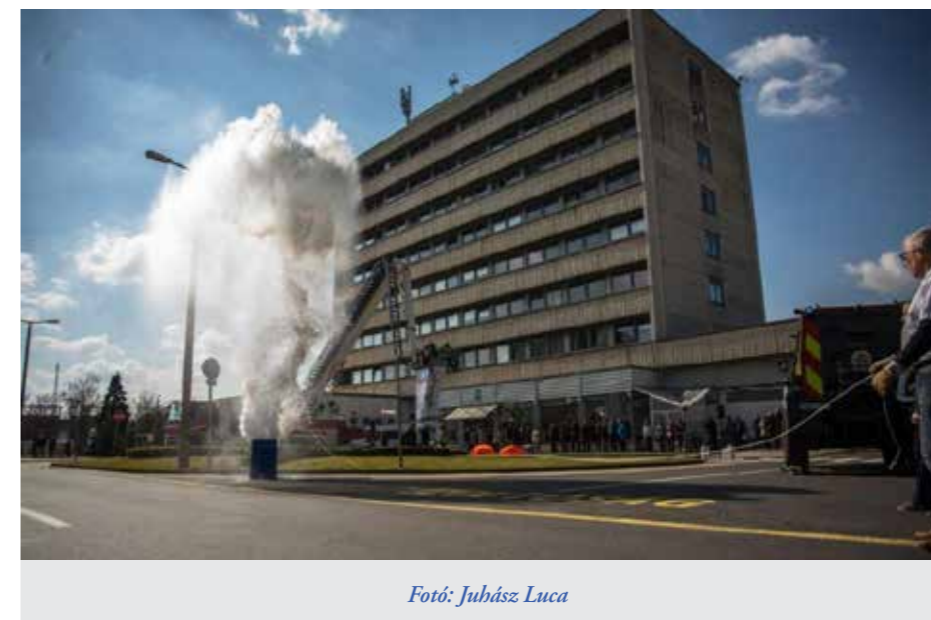
jövőbe, ezért döntöttem úgy, hogy önfelnevelésem érdekében is elvégzem ezt a képzést – mondta.

Minden egyetemen jelentős volt a túljelentkezés. Erre tekintettel a Paks II. Zrt. a Paks II. Akadémia folytatásáról, a keretszám emeléséről határozott, mondta Mittler István, a társaság kommunikációs igazgatója.

– *Társaságunk értékelt az elmúlt fél évet, és úgy döntöttünk, hogy a hat egyetem mellé egy hetediket, az Óbudai Egyetemet is bevonjuk, és növeljük a keretszámot is. Az évszázad hazai beruházásában jól képzett szakemberekre van szükség, így a Paks II. Zrt. mindent megtesz azért, hogy jelenlegi és leendő munkatársai magas színvonalú képzéseken bővíthessék tudásukat* – fogalmazott Mittler István.

8 éves az Atomenergetikai Múzeum

Rendhagyó módon ünnepelte az Atomenergetikai Múzeum megnyitásának 8. évfordulóját az intézmény: a tevékenységet és kísérleteket felvonultató rendezvénnyel készült az atomerőmű üzemi területén.

Fotó: Jubász Luca

A 2019. év a múzeum életében az 50-es szám bővületében telt, hiszen számos, fél évszázaddal ezelőtti esemény köszönt vissza a rendezvényeken: túra az 50 évvel korábban megkezdett atomerőmű-építkezés helyszínén, holdra szállás és űrkutatás a Múzeumok Éjszakáján, sőt Woodstock hangulatát is megidézte az intézmény. A tavalyi év kiemelkedő eredményeit követően – ami a programok

sokszínűségében, nemzetközi megkezdésekben, modern kiállítási eszközök fejlesztésében és rekordlátogatottságban nyilvánult meg – a múzeum új kísérletbemutatókkal, rendhagyó programelemekkel indította az új évtizedet.

A megnyitás évfordulójára összeállított programot az atomerőmű üzemi területének egy frekvenciált pontján, az Atomerőmű Tűzoltóság segítségével

mutatta be a múzeum: emelőkosaras tűzoltóautóval és sugárnyékolt járművel, folyékony nitrogénnel, hordóugratással, brutális fizikával kápráztatták el az arra járókat. A természettudományos ismeretterjesztésben hosszú ideje a múzeum mentora Hártelein Károly, a Budapesti Műszaki Egyetem mesteroktatója, aki még izgalmasabbá tette az évfordulás bemutatását.

A múzeum tevékenysége kapcsán elhangzott, hogy az atomenergetika megismertetése mellett olyan ismeretanyagot is biztosít az intézmény, amelyről az energiatermelés kapcsán beszélni érdemes: a környezetterheltség, a megújuló energiaforrások, az atomerőművek klímaváltozást csökkentő hatása, az atomerőmű műszaki-innovációs tevékenysége. A mérnökutánpótlás fenntartásának fontossága szempontjából pedig megkérdőjelezhetlenné válik a természettudományos orientáció: a múzeum befogadható módon közelíti a tudományos témákat, felkeltve ezzel a fiatalok érdeklődését.

Új lehetőségek – házhoz megy a múzeum

Az Atomenergetikai Múzeum (AEM) munkatársai szeretik az új kihívásokat. Ennek köszönhető, hogy a vírushelyzet miatti ideiglenes bezárás nem bénította meg a múzeum működését, pár nap alatt sikerült a legfontosabb tartalmakat és teendőket az online térbe áthelyezni.

Szerencsés helyzetben van az intézmény, hiszen több digitális projektje már készen volt, illetve számtalan ötlete már csak a debütálásra várt. A múzeum csapatára egyébként is jellemző, hogy innovatív és kreatív, mindig agyal valamin, újabb és újabb újdonságokat épít be tevékenységébe. Ennek a hozzáállásnak hála, nem estek kétségbe a kollégák, hanem lehetőségként és kihívásként tekintenek a következő időszakra.

Az Atomenergetikai Múzeum sokrétű tevékenységet végez, normál esetben napi gyakoriságúak a tárlatlátogatások, amelyekre sokféle korosztály – az iskolásoktól egészen a nyugdíjasokig – érkezik. A múzeumpedagógiai tevékenység keretében a fizikaórák és az óvodapedagógiai foglalkozások is rendszeresek. Évente több mint 20 kitelepülésen vesz részt az AEM, és becsatlakozik az országos múzeumi fesztiválokba is, hagyományosan minden évben megrendezi a Teller Ede vetélkedőt és az ifjú fizikusok nyári táborát. Mindezeket az oktatási és kulturális tevékenységeket kellett a jelenlegi helyzethez igazítani. Fontos szempont volt, hogy online is minden korosztály számára biztosítson tartalmakat.

„Maradj otthon – a múzeum megy el hozzád” kampány első részében az otthoni oktatás támogatását indította el a múzeum. Hetente két alkalommal jelentkezik élőben az atomerőmű Facebook-oldalán „Árpi, a Fifikus fizikus”, aki a tantárgyhoz kapcsolódóan ad változatos témakörökben magyarázatokat. Nagyon hasznos, hogy itt akár kér-

dezni is lehet, ha egy diák elakadt valaminek a megértésében. Szintén a fizikatanulást segítik a kísérletes videók, amelyek hetente egy alkalommal kerülnek ki az online térbe. Mindegyik tartalom bármikor visszanezézhető, és nagy népszerűségnek örvend.

Az elmaradó tárlatvezetések pótlására is lehetőséget kínál az AEM. Gyűjteményét látogatóbarát, digitális módon bárki megismerheti a legújabb innovatív újítás, a kiterjesztett valóság (AR) alkalmazásának segítségével. Az Atomenergetikai Múzeum elnevezésű applikáció – különböző áruházakból ingyenesen letölthető, és bárki számára okos eszközön használható – látványosan mutatja be a múzeum különlegességeit és egyedi kínálatát. Megtekinthető például az őstranzformátor, ügyeletes mérnöki telefon vagy egy régi számítógépes rendszer memóriablokkja 3D-ben. Emellett akár Teller Ede valóság-hű modelljével is találkozhatunk, hogy szem- és fültanúi legyünk zongorajátékának. Az alkalmazásban a műtárgyak körbejárhatók, körbenézhető háromdimenziós modelljük forgatásával, a képek mellett a látogatók elolvashatják a tárgyak történetét is, valamint archív és jelenkori fotókat, videókat is megtekinthetnek a galériában a mobilkészítők segítségével. A múzeum tartalmainak követésével nemcsak ismeretet szerezhet az érdeklődő, hanem játszhat is. A virtuális kincskereső játék remek szórakozást nyújt az otthonlét idejére. Kéthetente egy mobilkészítőkkel felismertethető ún. „targetet” és egy, az adott tárgyról szóló találos kérdést tesz közzé a múzeum az erőmű Facebook-oldalán, és a helyesen válaszolók között ajándéksomagot sorsolnak ki. Az első játékokra több mint 800 válasz érkezett.

A tárlat megismerését teszik lehetővé az ún. 360°-os felvételek, amelyek segítségével a múzeum kiállítási terei és az atomerőmű működése ismerhető meg. A digitális 3D-s panorámaképeket számítógépen vagy mobilkészítőkön úgy tudja az érdeklődő megtekinteni, mintha ott állna a helyszínen, és körbefordulna, a panorámakép a teljes 360°-os környezetet magába foglalja. Ezek a felvételek az erőmű Facebook-oldalán és a múzeum honlapján érhetők el.

Nemrég a legkisebbek részére „Élet az atomerőműben” címmel mesekönyv készült, amelyből játékos formában ismerhető meg a Paksi Atomerőmű működése. Készül

a mesekönyv digitális verziója, mellyel a gyermeknap környékén lepi meg az AEM a gyerekeket. Később ehhez kapcsolódó játékos feladatokkal is találkozhatnak a múzeum iránt érdeklődők.

Azokra a látogatókra is gondolt a múzeum, akiknek hiányzik a személyes hangvétel és a múzeum dolgozóinak hangja, nekik lehetőségük van ezt az űrt betölteni heti két alkalommal a Paks FM rádióban jelentkező *Pozitív percek – Töltsd otthon az Atomenergetikai Múzeummal!* című rovatával. Az interjúalanyok jóvoltából képet kaphat a hallgatóság a múzeum életéről, a folyamatos munkáról, és megtudhatja, hogyan csempészhet bárki az otthonába egy kis múzeumot.

Különleges feladat a hagyományos rendezvények karanténkompatibilissé alakítása. A *Teller Ede vetélkedő* az első olyan rendezvény, amelyet teljes egészében online tartott meg a múzeum. A többfordulós versenyen változatos feladatokkal találkozhattak a diákok: időjárás-jelenséget bemu-

tató kísérlet forgatása, megújuló energia felhasználását bemutató prezentáció készítése és online feladatsor teszt-kérdésekkel és számolós feladattal.

Az Atomenergetikai Múzeum a digitális térben is jól működik, tudásátadást és múzeumi élményeket nyújt virtuálisan látogatóinak.

TAVALY IS A PAKSI TERMELÉS ADTA A LEGTÖBB ÁRAMOT MAGYARORSZÁGON

Kimagasló biztonsági mutatókkal, történetének legmagasabb termelési eredményével zárta a 2019-es évet a Paksi Atomerőmű. A létesítmény négy blokkja összesen 16.285,91 GWh villamos energiát állított elő a múlt évben, ezzel a bruttó hazai termelés közel felét biztosította.

A négyblokkos üzemelés kezdete, azaz 1988 óta tavaly volt a legalacsonyabb az egyéni és a kollektív dózis az atomerőműben, de minden korábbinál alacsonyabb - nulla darab - lett a WANO (az Atomerőmű Üzemeltetők Világszövetsége) munkabaleseti mutatója is a hazai létesítményben.

A Paksi Atomerőmű 2019-ben is a magyarországi szén-dioxid-mentes villamosenergia-termelés alappilléreként működött. A paksi reaktorokkal megtermelt, korábban nem látott mennyiségű, 16.285,91 GWh áram a hazai bruttó termelés közel 50 százalékát jelentette. A kiemelkedő termelési adatokhoz magas szintű biztonsági mutatók is párosultak Pakson: 2019-ben sem történt a nemzetközi hétfokozatú

nukleáris eseményskálán (INES-skála) 1-es vagy magasabb besorolású esemény az erőműben, és a legalacsonyabb szintű, azaz INES 0-ás besorolású események száma is történelmi mélypontra csökkent, tíz eseménnyel.

Az atomerőmű számára a biztonságos működés az elsődleges, ezt számos nemzetközi és hazai szervezet ellenőrzi folyamatosan. Ezek közül az egyik legjelentősebb a WANO, amelynek munkabaleseti mutatója Pakson 2019-ben nullát mutatott. Ez azt jelenti, hogy nem történt atomerőművi dolgozót érintő, munkaképzetlenséggel járó baleset Magyarországon legkomplexebb ipari üzemében, igazolva ezzel a vállalat folyamatos biztonságnövelő fejlesztéseinek eredményeit és dolgozóinak felkészültségét. A minden évben szokásos nemzetközi ellenőrzés mellett idén a WANO egy új típusú vizsgálatot is lefolytat a Paksi Atomerőműben: a nyárra tervezett, úgynevezett WANO fővizsgálat előkészítéseként már februárban elvégzik az atomerőmű reaktorait irányító blokkvezénylői

személyzet szimulátoros munkájának megfigyelését is.

Az atomerőmű idén megkezdte a továbbfejlesztett, csökkentett pálcátmérőjű üzemanyag-kazetták használatát, az öt éve bevezetett, nemzetközi díjakkal is elismert 15 hónapos üzemanyag-ciklus innovációjának folytatásként. Az újító megoldás lehetővé teszi, hogy ugyanazon reaktorteljesítményhez az eddiginél is kevesebb üzemanyagkazetta felhasználására legyen szükség. Mindezzel tovább csökken a nagy aktivitású hulladék mennyisége és az erőmű már eddig is rendkívül alacsony környezeti hatása is.

Pakson mindezek mellett 2020-ban is folytatódnak az elmúlt években megkezdett, a biztonsági tartalékok további növelését támogató, a blokkok rendelkezésre állását folyamatosan javító fejlesztések, valamint az atomerőmű új, a nemzetközi legjobb gyakorlatot adaptáló működési modelljének bevezetése is.

Továbbra is garancia a biztonság

A Paksi Atomerőmű dolgozói érzik a felelősséget munkájuk során, hiszen a Magyarországon megtermelt villamosenergia fele Paksról származik. Egy világvárvány idején sosem lehet tudni mi történik Európában és kit miben befolyásol a koronavírus, így az a biztos, amit hazai szinten biztosítanak saját maguknak az országok. A villamosenergia-ellátás minden ország életében fontos. A Paksi Atomerőmű dolgozói számára egyértelmű a folyamatos munkavégzés, akkor is, ha a koronavírus esetleg a tömeges megbetegedések időszakába lép.

Az atomerőmű vezetésének az elmúlt időszakban hozott döntései és a jövőben tervezett intézkedései azt célozzák meg, hogy a termeléshez szorosan kapcsolódó – hozzávetőleg hétszáz – munkavállalójukat a lehető legjobban megvédjék a megbetegedéstől. Pandémiás tervüket az aktuális járványhelyzethez igazították, amelyet egyeztettek és engedélyeztettek az Országos Tisztifőorvossal. A termeléshez szorosan nem kapcsolható munkakörben tevékenykedők home office rendszerben látják el feladataikat. Az Atomenergetikai Múzeum, a Tájékoztató és Látogatóközpont bezárt, az üzemeltetéseket felfüggesztették, a közösségi eseményeket, képzéseket leállították, illetve bevezették március 2-án az utazási korlátozásokat.

Olyan eljárásrendet vezettek be, ami a műszakváltásoknál csökkenti a fertőzés kockázatát, továbbá átálltak a 12 órás munkarendre, hogy tovább minimalizálják a találkozások számát. A blokkokon történő folyamatos munka érdekében egy esetleges megbetegedés esetén a kieső személyzetet készenlétesei biztosítják. A beléptetésnél hőkamera fogadja az alkalmazottakat, hogy az esetleges megbetegedést kiszűrjék, továbbá minden eddigénél fokozottabb és alaposabb takarítást vezettek be minden területen. Eddigi intézkedésük eredményesnek bizonyul, hiszen az első pozitív koronavírus-tesztet produkáló munkavállalójuk senkit sem fertőzött meg, így higiéniai szabályaik betartása jól tükrözi a fertőzés megelőzését. Az esetleges megbetegedések esetén azonnal tesztelik munkavállalójukat és pozitív

eredményénél minden kollégánál körültekintően járnak el és szintén elvégzik a tesztek.

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója, Dr. Kovács Antal kiemelte: nagy a felelősség, amelyet a teljes kollektíva érez, hiszen amíg van áram, addig működnek a mindennapjainkban jól megszokott eszközeink, tanulnak a digitális órákon a gyermekek, működnek a víztisztító berendezések, világít a lámpa, életeket menenek a lélegeztetőgépek és még hosszan sorolható, hogy mi mindenhez elengedhetetlen a villamosenergia. A Paksi Atomerőmű a vírus esetleges további terjedése esetén is képes biztonságosan működni, ahogyan tette ezt az elmúlt több mint harminc évben is.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) munkája szorosan összefügg az atomerőművel is, így természetesen itt is ugyanolyan nagy körültekintéssel kezelik a veszélyhelyzeti állapotot. Honti Gabriella, az RHK Kft. kommunikációs vezetője megjegyezte: a biztonság elsődlegessége mellett az egészség megőrzése is fontos szerepet kapott intézkedéseik során. 2020. március 16-tól home office lehetőséget kaptak azon kollégáik, akik munkaköreik alapján feladataikat otthonról is el tudják végezni.

A telephelyek működése nem állt le, a szükséges minimális létszámmal történik a munkavégzés, de jelenleg a Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóba nincs hulladék beszállítás, ahogyan az Nemzeti Radioaktív Hulladéktárolóba sem. Minden olyan munkát, amit halaszthattak, átütemezték. A Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójába március 20-án befejezték a kiegészítő fűtőelem beszállításának első kampányát, és várhatóan az atomerőmű biztonságos karbantartási, üzemeltetési feladataihoz igazodva a többi idei évre tervezett kampány is meglesz. A találkozások számának csökkentése érdekében bevezették, hogy a tárolóba csak hétfőnként lehessen belépni.

A Paksi Atomerőmű intézkedéséhez hasonlóan március elején lemondták az összes látogatócsoportot, konferenciát, oktatást. A kialakult járvány miatt munkavállalóikat az autóval történő közlekedésre ösztönzik, elkerülve a tömegközlekedésen tapasztalható találkozásokot. A szakemberek között folyamatos természetesen az egyeztetés, de a személyes megbeszélések helyett lehetőleg online

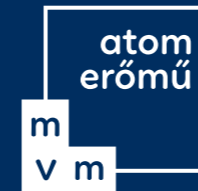
felületen végzik ezeket. A higiénés szabályok betartására kiemelten felhívják munkavállalóik figyelmét, továbbá biztosítják azokat a fertőtlenítőszereseket és védőfelszereléseket, amelyek szükségesek a fertőzés elkerülésének érdekében.

Aktualizált pandémiás tervüket az előírásoknak megfelelően eljuttatták az Országos Atomenergia Hivatalnak. A cég belső kommunikációjában pedig folyamatosan törekszik megosztani a koronavírussal kapcsolatos legfrissebb információkat, intézkedéseket. A biztonság megőrzése továbbra is elsődleges feladata az RHK Kft.-nek, így az

őrzésvédelem területén dolgozók továbbra is teljes létszámban látják el munkájukat.

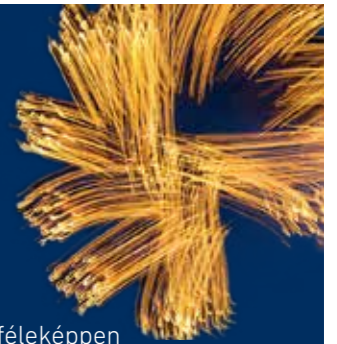
Mindkét cég vezetősége büszke munkavállalóira, hiszen alkalmazottjaik nap mint nap felelősségteljesen végzik munkájukat, távol családtagjaiktól, otthonaiktól. Ők is azok a dolgozók, akik nem tehetik meg, hogy otthon maradjanak: mindannyiunkért dolgoznak, amiért köszönettel gondol rájuk a teljes lakosság.

Somodi-Solymos Eszter

Fizika? Művészet.

Amatőr fotópályázat FELHÍVÁS

A fizikából ismert fogalmak életünk minden percében jelen vannak, látjuk, megtapasztaljuk, átéljük mindazt, amit jelentenek. Ha úgy vesszük, a fizika „körülvesz” minket, mi pedig annyiféleképpen látjuk mindezt, ahányan vagyunk. Ezt a sokszínűséget, a látásmód és a fizikai fogalmak értelmezési lehetőségeinek sokféleségét szeretnénk bemutatni az alkotók, a pályázat résztvevőinek szemével, ezért az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. országos fotópályázatot hirdet 16 éves kortól amatőr fotósok számára.

A 20 nyertes pályázó – az értékes albumcsomag mellett – egy exkluzív lehetőséget is kap tőlünk: a kiválasztottak részt vehetnek az atomerőmű nyári, eddig csak a sajtó munkatársai számára biztosított erőműbejárás és fotózási eseményén. A bejárás során – természetesen a létesítmény biztonsági szabályainak betartása mellett – a résztvevők fotókat készíthetnek az atomerőmű elzárt üzemi területén, így a reaktorcsarnokban is.

A pályázat során olyan fényképeket (egy pályázótól max. 3 db-ot) – és egy képcímet/kísérőszöveget – várunk, amely bemutatja a pályázó egyéni látásmódját és kreatív fotóit a fizika témakörében. A képeknek a pályázók otthonában, szűk életterületen kell készülnie. A képek elsődleges címe ezen fizikai fogalmak valamelyike kell legyen: energia, kölcsönhatás, vonzás, impulzus/lendület, rugalmasság, munka, súrlódás, halmazállapot és annak változása, fény, tükröződés.

A pályázat beküldésnek határideje: 2020. május 31.

A pályázat beküldésének módja:

A pályázaton kizárólag elektronikus képekkel lehet nevezni. Az elvárt file-formátum: jpg. A file-ok mérete legalább 3 MB kell legyen. A képek mérete legalább 1920x1080 pixel kell legyen, min. 72 dpi felbontással.

Az elektronikus/digitális képeket e-mailben, csatolt file-ként (tehát nem az e-mail testébe beillesztve) kell elküldeni a fotopalyazat@npp.hu címre. Az e-mailben történő képküldés során az egy levélben küldött csatolmányok mérete max. 10 MB lehet.

A részvétel feltételei a www.atomeromu.hu weboldalon található. Az adatkezeléshez szükséges „Hozzájáruló nyilatkozat” kitöltése, aláírása és a pályázat kiírója részére a pályaművekkel együtt történő megküldése nélkülözhetetlen. Az aláírás nélküli nyilatkozatok beküldői, illetve pályamunkáik nem tekinthetők érvényesnek. Az érvényesen kitöltött hozzájáruló nyilatkozatoknak és az esetlegesen külön beadott pályamunkáknak egymással azonosíthatónak kell lennie.

A pályázók kérdéseit a fotopalyazat@npp.hu e-mailcímen fogadjuk május 29. 12:00-ig.

A pályázat eredményhirdetésére 2020. június 12-ig a www.atomeromu.hu weboldalon és a Paksi Atomerőmű Facebook oldalán kerül sor. A nyertes pályázókat közvetlenül is értesítjük.

KALOCSA

PAKS

GÉDERLAK

TENGELIC

GYÖRKÖNY

MADOCSA

USZÓD

DUNASZENTBENEDEK

GERJEN

ORDAS

FOKTÓ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNAPATAJ

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

6300 Kalocsa, Szent István út 35.

titkarsag@kalocsa.hu

Felelős kiadó: Dr. Filvig Géza TEIT elnök

Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd

Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 24 000 példányban